

احزاب و گروه‌های سیاسی در آفریقای جنوبی

ولی‌اله محمدی نصرآبادی*

چکیده

سابقهٔ تأسیس احزاب و گروه‌های سیاسی در آفریقای جنوبی در مفهوم امروزی به اواخر قرن نوزدهم می‌رسد. در سال ۱۸۸۳ اولین سازمان سیاسی آفریقائیان در ناحیه کیپ شرقی تشکیل شد و از آن زمان فعالیت احزاب در این کشور آغاز شد. در سال ۱۹۴۸ حزب ملی به قدرت رسید و سیستم مبتنی بر آپارتاید و جدایی نژادها را بر کشور حاکم کرد و بدین‌گونه، زمینهٔ فعالیت احزاب برای نزدیک به ۴۰ سال از بین رفت. با برگزاری اولین انتخابات سراسری و همه‌نژادی در آوریل ۱۹۹۴ (اردیبهشت ۱۳۷۳) این نظام سقوط کرد و سیستم دموکراسی چند حزبی جایگزین آن شد. قریب ۸ سالی که از عمر دموکراسی نوظهور آفریقای جنوبی می‌گذرد، این کشور شاهد پیشرفت‌های زیادی در زمینه ترویج برابری، احترام به آرا و عقاید دیگران بوده است و هم‌اکنون ده‌ها حزب بزرگ و کوچک با رعایت قواعد بازی در حال رقابت با یکدیگرند. مقاله حاضر عمده احزاب و گروه‌های سیاسی را در توسعه یافته‌ترین کشور آفریقا بررسی می‌کند.

مقدمه

آفریقای جنوبی در جنوبی‌ترین نقطهٔ قارهٔ آفریقا قرار دارد. این کشور با ۴۰ میلیون نفر

جمعیت موقعیت جغرافیایی بسیار خوب و سوق الجیشی در منطقه دارد و مشرف بر دماغه امید نیک - گذرگاه کشتیرانی - است. به همین دلیل، آفریقای جنوبی در گذشته به لحاظ تجارت و اکنون از لحاظ نظامی موقعیتی استراتژیک یافته است.

مردم آفریقای جنوبی از نژادهای مختلف‌اند و ترکیب جمعیتی آن دارای پیچیدگی خاصی است. در حال حاضر چهار گروه اصلی نژاد سیاه (۷/۷۶٪)، سفید (۹/۱۰٪)، رنگین پوست (۹/۸٪) و آسیایی (۶/۲٪) در این کشور زندگی می‌کنند. سیاهان خود به ده‌ها گروه و نژاد تقسیم می‌شوند.

موقعیت جغرافیایی خوب، آب و هوای مناسب و معادن و منابع غنی زیرزمینی و بکر باعث شد که مهاجران اروپایی پس از کشف این سرزمین توسط کاشفان پرتغالی به سوی آن هجوم آورند. بارتولومه دیاز^۱ کاشف پرتغالی در سال ۱۴۸۸ میلادی دماغه‌ای را که بعدها امید نیک نامیده شد، دور زد.

از آن تاریخ به بعد اروپائیان حضور بیشتری در آفریقای جنوبی پیدا کرده، پس از سال‌ها و چندین نبرد خونین با بومیان، آرام آرام توانستند این سرزمین را تسخیر کنند. اروپایی‌ها سیاه‌پوستان را در سرزمین آبا و اجدادی خود تحت شدیدترین و غیر انسانی‌ترین مظالم قرار داده، در میهن خویش از هرگونه حق سیاسی و اجتماعی محروم ساختند. سفیدپوستان با برقراری سیستم آپارتاید و تصویب قوانین، به جداسازی نژادها و اختصاص تمام مزایای زندگی برای خودشان اقدام نمودند. در مقابل، سیاهان نیز با تشکیل احزاب و گروه‌های سیاسی و نظامی به مقابله با این اقدامات پرداختند.

سرانجام پس از چند دهه حاکمیت سفیدپوستان و استقرار نظام آپارتاید در آفریقای جنوبی، سیر تحولات داخلی و بین‌المللی به نفع دموکراسی در این کشور پیش رفت و

موجب به قدرت رسیدن دی‌کلرک^۱ در ۱۹۸۹ شد. وی که یک اصلاح طلب بود، در فوریه ۱۹۹۰ در یک نطق پارلمانی اعلام کرد که به زودی دست به اصلاحات خواهد زد. از آن تاریخ به بعد، پروسه انتقال حکومت از سیستم مبتنی بر آپارتاید به سیستم دموکراسی آغاز شد. این پروسه پس از فراز و نشیب‌های فراوان و مذاکرات متعدد، سرانجام به منزل مقصود رسید و اولین انتخابات همه‌نژادی در ۲۷ آوریل ۱۹۹۴ تحت نظارت هزاران ناظر سازمان ملل و دیگر سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای در این کشور برگزار شد. نتیجه انتخابات همان‌طور که پیش‌بینی می‌شد، پیروزی قاطع کنگره ملی آفریقا (ANC) بود. مجلس ملی جدید در ششم می ۱۹۹۴ نخستین نشست خود را در کیپ تاون برگزار و آقای نلسون ماندلا، رهبر کنگره ملی آفریقا را به‌عنوان اولین رئیس جمهور سیاه آفریقای جنوبی انتخاب کرد.

آفریقای جنوبی در حال حاضر در وضعیت گذر از دوران گذشته و تجربه کردن سیستم چند حزبی است. این سیستم با انجام انتخابات سراسری و همه‌نژادی ۱۹۹۴ در این کشور حاکمیت پیدا کرد^۲ و احزاب متعددی در زمان همه‌پرسی به وجود آمدند که اکنون هر کدام به قدرت و ضعف در حال چالش در صحنه سیاسی آفریقای جنوبی هستند. قریب به هشت سالی که از عمر دموکراسی نوظهور آفریقای جنوبی می‌گذرد، سیستم این کشور شاهد پیشرفت‌های مهمی در زمینه احترام به آرا و عقاید دیگران و تحمل طرف‌های مقابل بوده است. و به نظر می‌رسد که آفریقای جنوبی از محدود کشورهای قاره آفریقا است که به‌رغم تنوع جمعیتی، نژادی، قبیله‌ای و حزبی، آرامش را در کشور بر اساس سیستم دموکراتیک حزبی حاکم کرد.

1 . FW de Klerk

۲- قبل از انتخابات سال ۱۹۹۴ سیستم چند حزبی خاصی (نژادی) در آفریقای جنوبی وجود داشت؛ به این معنا که تنها احزاب سفیدپوست در این کشور در رقابت با یکدیگر و دیگر نژادها از این نعمت بی‌بهره بودند.

هدف این مقاله معرفی مهم‌ترین احزاب فعال در آفریقای جنوبی است که ابتدا به‌طور مختصر سابقه ایجاد احزاب در این کشور مورد اشاره قرار می‌گیرد و سپس احزاب معرفی می‌شوند.

سابقه احزاب در آفریقای جنوبی

سابقه ایجاد گروه و احزاب سیاسی در آفریقای جنوبی در قالب مفهوم امروزی به اواخر قرن نوزدهم می‌رسد. در سال ۱۸۸۲ اولین سازمان سیاسی آفریقائیان در ناحیه کیپ شرقی تشکیل شد. هدف این سازمان مقابله و مقاومت در برابر استعمارگران سفید بود که توفیقی نیافت. در همین سال سازمان دیگری به نام اتحادیه آفریقائیان (UA)^۱ در کیپ تاون آغاز به کار کرد. در ۱۸۸۴ دو سازمان دیگر در کیپ تشکیل شدند؛ این دو عبارت بودند از: انجمن آموزش بومی (EN)^۲ و انجمن انتخاباتی بومی (NEA)^۳. سپس در سال ۱۹۰۲ سازمان سیاسی آفریقا (APO)^۴ توسط دکتر عبدالرحمن تشکیل شد، این سازمان در ۱۹۱۹ به سازمان خلق آفریقا (APO)^۵ تغییر نام داد و تا دهه ۱۹۴۰ مهم‌ترین سازمان سیاسی رنگین‌پوست بود. در سال ۱۹۱۲ کنگره ملی بومیان آفریقای جنوبی به وسیله گروهی از تحصیل‌کردگان سیاه‌پوست تأسیس شد. نام این کنگره در ۱۹۲۳ به کنگره ملی آفریقا تغییر یافت که همچنان وجود دارد. بعدها احزاب دیگر چون کنگره پان آفریکن، آزابو، کنگره هندیان آفریقای جنوبی، اینکاتا و غیره تأسیس شدند.

حزب آفریقای جنوبی (SAP)^۶ از اولین احزاب سفیدپوست بود که مدتی قبل از

1 - Union of African

2 - Native Education

3 - Native Electoral Association

4 - African Political Organisation (APO)

5 - African Peoples Organisation (APO)

6 - South African Party

تشکیل اتحادیه آفریقای جنوبی تأسیس شد و تا سال ۱۹۳۴ فعال بود. حزب کارگر آفریقای جنوبی (SALP)^۱ نیز یک سال قبل از تشکیل اتحادیه یعنی در ۱۹۰۹ تأسیس شد. حزب کارگر که نماینده منافع سفیدها و به ویژه کارگران انگلیسی زبان بود، در سال ۱۹۵۸ به فعالیت خود پایان داد. سپس در سال ۱۹۱۴ حزب ملی توسط دکتر هرتزوغ^۲ فعالیت خود را آغاز کرد. این حزب در سال ۱۹۳۴ با حزب آفریقای جنوبی ادغام و حزب جدید به نام حزب اتحاد^۳ (UD) تشکیل شد. در همین سال حزب ملی جدید توسط دکتر مالان^۴ تأسیس گشت. در سال ۱۹۳۹ دکتر هرتزوغ مجدداً به حزب ملی پیوست. این حزب تاکنون وجود دارد و فعال است. احزاب سفید دیگر چون حزب دموکراتیک، حزب محافظه کار و غیره نیز بعدها تشکیل شدند.

از سال ۱۹۱۰ که اتحادیه آفریقای جنوبی به وجود آمده است، دولت این کشور به ترتیب در دست احزاب زیر بوده است:

- ۱) حزب آفریقای جنوبی (۱۹۱۰ تا ۱۹۲۴)؛
- ۲) حزب ملی هرتزوغ (۱۹۲۴ تا ۱۹۳۳)؛
- ۳) ائتلاف دو حزب فوق (۱۹۳۳ تا ۱۹۳۹)؛
- ۴) حزب آفریقای جنوبی (۱۹۳۹ تا ۱۹۴۸)؛
- ۵) حزب ملی مالان (۱۹۴۸ تا ۱۹۹۴)؛
- ۶) ائتلاف سه حزب کنگره ملی آفریقا، حزب ملی، حزب آزادی اینکاتا (۱۹۹۴ تا ۱۹۹۶)؛
- ۷) کنگره ملی آفریقا، حزب آزادی اینکاتا (۱۹۹۶ تاکنون).

در حال حاضر ده‌ها حزب و گروه سیاسی در آفریقای جنوبی وجود دارند که می‌توان

1 - South African Labour Party

2 - Dr. Hertzog

3 - United Party

4 - Malan

آنها را به ۵ دسته کلی تقسیم کرد:

- (۱) حزب ملی که تا ۱۹۹۴ حکومت را در دست داشت؛
- (۲) سازمان‌ها و احزابی که علیه رژیم آپارتاید می‌جنگیدند؛ مانند: کنگره ملی آفریقا، کنگره پان آفریکن حزب کمونیست، آزابو، کوساتو و...؛
- (۳) احزاب سفیدپوست مخالف دولت حزب ملی؛ مانند: حزب دموکراتیک، حزب محافظه کار و... که هم اکنون نیز به عنوان احزاب مخالف دولت کنگره ملی آفریقا مطرح‌اند؛
- (۴) احزاب و گروه‌های دست راستی افراطی؛ مانند: جنبش مقاومت آفریکانر، جبهه آفریکانر، حزب ملی هرستینگ و جبهه آزادی و...؛
- (۵) احزاب و گروه‌های متفرقه؛ مانند: اینکاتا، حزب دموکراتیک مسیحیان آفریقا و... در اینجا تعدادی از مهم‌ترین احزاب و گروه‌های سیاسی موجود در آفریقای جنوبی به‌طور خلاصه معرفی می‌شوند.

معرفی احزاب در آفریقای جنوبی

الف) احزاب عمده و فعال
 احزاب بزرگ و فعال در صحنه سیاسی آفریقای جنوبی را می‌توان به شرح زیر مورد بررسی قرار داد.

۱. کنگره ملی آفریقا (ANC)^۱

دو سال بعد از تشکیل اتحادیه آفریقای جنوبی یعنی در سال ۱۹۱۲ تعدادی از روشنفکران سیاه‌پوست طی یک گردهمایی در شهر بلوم فونتن، تشکیلاتی به نام کنگره

بومیان آفریقای جنوبی (SANNC)^۱ را برای مبارزه با تبعیض نژادی به وجود آوردند. این کنگره در ابتدای فعالیت به مبارزات پارلمانی از طریق نمایندگان سفیدپوست طرفدار خود اعتقاد داشت که در آن هنگام ۷ نفر بودند.

هدف اولیه کنگره ملی بومیان تشکیل یک ملت واحد، مخالف با محرومیت و فقر سیاه‌پوستان، قانون زمین و ترویج این عقیده بود که آنها نیز دارای حق رأی و حق انتخاب شدن هستند. اولین فعالیت علنی کنگره مخالفت با قانون برگ عبور و برگزاری تظاهراتی علیه این قانون در سال ۱۹۱۹ بود. در این تظاهرات مردم کارت‌های عبور خود را آتش زدند. در سال‌های بعد با توجه به گران شدن اجناس و بالا رفتن سطح زندگی و عدم افزایش حقوق کارگران، اعتصاب و اعتراضات کارگری مطرح شد. کنگره ملی بومیان در سال ۱۹۲۳ به کنگره ملی آفریقا تغییر نام داد.

در سال ۱۹۳۷ با توجه به عدم موفقیت کنگره ملی آفریقا در ترغیب سفیدپوستان مبنی بر در نظر گرفتن حقوق سیاهان، تغییراتی در خط‌مشی سازمان به‌وجود آمد و از این سال به بعد بود که کنگره ضمن تماس با گروه‌های غیر سیاه‌پوست، عضوگیری را آغاز و بر فعالیت سیاسی خود افزود. از دهه ۱۹۴۰ کنگره ملی آفریقا به تدریج از یک گروه میانه‌رو به یک جنبش آزادیبخش ملی تبدیل شد. در سال ۱۹۴۳ اساسنامه کنگره تغییر کرد. در همین سال «لیگ جوانان کنگره ملی آفریقا» (ANCYL)^۲ به رهبری آنتون لمبده^۳ و عضویت نلسون ماندلا (به‌عنوان دبیر لیگ)، اولیور تامبو^۴ و والتر سسلو^۵ در درون کنگره ملی آفریقا تشکیل شد. این لیگ به حالت رادیکالی کنگره سرعت بیشتری بخشید، افراد لیگ به تدریج خود را بالا کشیدند و در سال ۱۹۴۹ رهبری سازمان را

1 - South African Native National Congress

2 - African National Congress Youth League

3 - Anton Lembede

4 - Oliver Tambo

5 - Walter Sisulu

به دست گرفتند.

در سال ۱۹۵۵ کنگره ملی آفریقا با حزب کمونیست آفریقای جنوبی (که از سال ۱۹۵۰ غیرقانونی شده بود)، کنگره هندیان آفریقای جنوبی^۱، کنگره خلق رنگین پوستان^۲، و کنگره دموکرات‌ها^۳ ائتلاف کرده، کنگره متحدین (SA)^۴ را به وجود آورد. کنگره متحدین در ۲۵ و ۲۶ ژوئن اقدام به برگزاری کنفرانسی تحت عنوان کنگره خلق^۵ نمود. بیش از ۳ هزار نماینده از گروه‌های مختلف سراسر کشور در این کنفرانس که در استادیوم ورزشی شهرک «کلیپ تاون»^۶ در نزدیکی ژوهانسبورگ برگزار شد، شرکت نمودند. کنفرانس مذکور برنامه منشور آزادی^۷ کنگره ملی آفریقا را تصویب نمود که در حقیقت اصول عقاید و پایه‌های تفکر این سازمان بود.

در منشور آمده است که مردم آفریقای جنوبی بیانیه زیر را می‌پذیرند و در اجرای آن با تمام قوا کوشش خواهند کرد. آفریقای جنوبی به تمام کسانی تعلق دارد که در آن زندگی می‌کنند، چه سفید باشند و چه سیاه. هیچ حکومتی نمی‌تواند قدرت خود را برخلاف اراده و خواست مردم برقرار کند. منشور سپس چنین نتیجه گرفت:

(۱) این مردم هستند که باید حکومت کنند (حکومت از آن مردم است)؛

(۲) تمام گروه‌های نژادی از لحاظ قانون متساوی الحقوق‌اند؛

(۳) ثروتهای کشور به تمام مردم تعلق دارد؛

(۴) زمین به کسی تعلق دارد که روی آن کار می‌کند؛

(۵) تمام مردم در برابر قانون برابرند؛

(۶) حقوق بشر به تمام مردم تعلق دارد؛

1 - South African Indian Congress

2 - Coloured Peoples Organisation

3 - Congress of Democrats

4 - Congress Alliance

5 - Congress of the People

6 - Klip Town

7 - Freedom Charter

(۷) حق کار و امنیت شغلی عمومی است؛

(۸) آموزش و پرورش آزاد است؛

(۹) حق انتخاب مسکن آزاد و امنیت آن مورد تضمین است؛

(۱۰) حق انتخاب مذهب آزاد است؛

(۱۱) صلح و دوستی همگانی است.

ائتلاف با گروه‌های دیگر و انتشار منشور آزادی، مخالفت تدریجی گروه‌هایی را در درون کنگره ملی آفریقا برانگیخت. در سال ۱۹۵۷ تا ۱۹۵۹ که با سرسختی و فشار روزافزون رژیم نژادپرست همزمان شد، درگیری داخلی کنگره ملی آفریقا به اوج خود رسید. نتیجه این اختلافات انشعاب در درون کنگره ملی آفریقا و تشکیل کنگره پان آفریقا در ۱۹۵۹ بود.

با اوج‌گیری مبارزات مردمی و وقوع قیام شارپ ویل^۱ در ۲۱ مارس ۱۹۶۰ که منجر به کشته شدن ۶۹ نفر شد، دولت، کنگره ملی آفریقا را غیرقانونی اعلام کرده، رهبران آن دستگیر، زندانی و تبعید شدند. کنگره ملی آفریقا پس از یک سال تلاش برای به دست آوردن حق حیات قانونی اش، در دسامبر ۱۹۶۱ شاخه نظامی خود به نام نیزه ملت^۲ را به فرماندهی ماندلا تشکیل داد. شاخه نظامی دست به یک سری عملیات ضربتی علیه منافع اقتصادی رژیم زد، اما با دستگیری رهبران شاخه در ۱۹۶۳ و محکومیت آنها در ۱۹۶۴ و همچنین فرار بسیاری از رهبران کنگره به خارج، فعالیت تشکیلات مزبور در داخل کشور محدود شد.

کنگره ملی آفریقا در خلال سال‌های ۱۹۶۰ تا ۱۹۶۳ به تأسیس دفاتر نمایندگی سیاسی در برخی از کشورها اقدام و شروع به جمع‌آوری کمک‌های مالی و تأسیس اردوگاه‌های آموزشی نمود. در سال ۱۹۶۳ کنگره ملی آفریقا به عضویت سازمان وحدت

آفریقا پذیرفته و دارالسلام مرکز فرماندهی کنگره انتخاب شد. کنگره در ۱۹۶۹ یک کنفرانس مشورتی در شهر مروگرو^۱ تانزانیا برگزار کرد. در کنفرانس مروگرو استراتژی ترویج و تشویق جنگ‌های مردمی از طریق احیای ارگان‌های تابعه در داخل کشور و پذیرش عضویت سفیدپوست در خارج از کشور به تصویب رسید. از آن پس نفوذ تدریجی عناصر نظامی - سیاسی کنگره ملی آفریقا به داخل کشور آغاز شد. نتیجه این اقدام، افزایش حملات چریکی در طول دهه ۱۹۸۰ بود. کنگره ملی آفریقا همزمان با تشدید حملات چریکی در داخل کشور، فعالیت‌های سیاسی خود را نیز گسترش داد و توانست با کمک دیگر گروه‌ها و تشکیلات سیاسی ضد نژادپرستی، جبهه اتحاد دموکراتیک (UDF)^۲ و برخی اتحادیه‌های کارگری چون کوساتو را راه‌اندازی و تقویت کند. کنگره ملی آفریقا در این سال‌ها روابط بین‌المللی خود را نیز مستحکم‌تر نمود.

مبارزات مردمی و فشارهای بین‌المللی وارده بر دولت آفریقای جنوبی موجب شد که دولت پرتوریا در فوریه ۱۹۹۰ مجدداً فعالیت‌های کنگره ملی آفریقا را قانونی اعلام و رهبران زندانی آن را آزاد کند. دی‌کلرک، رئیس جمهور وقت، در دوم فوریه ۱۹۹۰ ضمن اعلام قانونی شدن احزاب مخالف و قول آزادی زندانیان، حضور مبارزان تبعیدی را در داخل کشور پذیرفت و آمادگی دولت خود را برای مذاکره با گروه‌های سیاه‌پوست ضد آپارتاید اعلام کرد. کنگره ملی آفریقا اولین گروهی بود که از تصمیم دی‌کلرک استقبال کرد و مذاکره برای استقرار نظام غیرنژادی و دموکراتیک در آفریقای جنوبی را پذیرفت. البته کنگره ملی که به‌طور ناگهانی می‌باید خط مشی نظامی خود را ترک و در قالب حزب سیاسی عمل می‌کرد، با مشکل رو به‌رو بود. بسیاری از اعضا و طرفداران این کنگره بر ادامه خط مشی نظامی تأکید داشتند و مذاکره را علتی برای رفع انزوای رژیم آپارتاید می‌دانستند. کنگره ملی آفریقا نیز صریحاً مذاکره با دولت را رد کرده بود. به‌رغم این

دشواری‌ها، مذاکرات صلح در دسامبر ۱۹۹۱ تحت عنوان «مجمع برای ایجاد آفریقای جنوبی دموکراتیک» (کودسا)^۱ با حضور ۱۸ گروه مخالف و دولت آفریقای جنوبی آغاز شد.

پرونده تغییر سیستم حکومتی در خلال چهار سال تکمیل و اولین انتخابات همه‌نژادی در آوریل ۱۹۹۴ برگزار شد. کنگره ملی آفریقا در این انتخابات با کسب بیش از ۶۲ درصد آرا به پیروزی رسید و دولت وحدت ملی^۲ متشکل از احزاب کنگره ملی آفریقا، ملی و اینکاتا به رهبری ماندلا تشکیل شد. این حزب همچنین ۲۵۲ کرسی از ۴۰۰ کرسی پارلمان و ۶۰ کرسی مجلس سنا را کسب کرد و کنترل ۷ ایالت از ۹ ایالت کشور را نیز به دست آورد.

این سازمان در دومین انتخابات در ۱۹۹۹، موفق شد که ۶۶ درصد آرا را به خود اختصاص دهد و به عنوان حزب اکثریت به همراه حزب اینکاتا دولت را تشکیل دهد. البته کنگره ملی آفریقا به عنوان حزب اکثریت می‌توانست به تنهایی دولت را تشکیل دهد، ولی آنها ترجیح دادند اعضای اینکاتا را که در دولت ماندلا حضور داشتند، در کابینه جدید نیز مشارکت دهند.

کنگره ملی آفریقا به عنوان حزب حاکم هم اکنون با مشکلاتی در خصوص کادر رهبری خود در استان‌ها مواجه است و هر از گاهی دست به تغییر آنها می‌زند. مسئله شکاف در اتحاد سه جانبه کنگره ملی آفریقا، حزب کمونیست و کنگره اتحادیه‌های تجاری (کوساتو) نیز از جمله مسائلی است که این حزب را آزار می‌دهد. دلیل عمده چنین مشکلی ناخرسندی آنها از برنامه‌های کلان اقتصادی دولت کنگره ملی آفریقا است. خصوصی سازی مؤسسات معظم دولتی از جمله مخابرات، رادیو و تلویزیون، راه آهن،

1 - Convention for a Democratic South Africa (CODESA)

2 - Government of National Unity

هواپیمایی و غیره از جمله برنامه‌های کلان اقتصادی است. از طرف دیگر، پس از گذشت چند سال از حکومت کنگره ملی آفریقا بر کشور، دولت آفریقای جنوبی به رهبری این حزب نتوانسته است به وعده‌های انتخاباتی ۱۹۹۴ عمل نماید و نارضایتی از عملکرد این حزب همچنان رو به رشد است. احزاب مخالف نیز به این مسئله دامن زده‌اند و توان کنگره ملی آفریقا برای اداره کشور را زیر سؤال می‌برند.

کنگره ملی آفریقا نیز تمام مسائل و مشکلات را ناشی از حکومت آپارتاید و میراث به‌جای مانده از آن قلمداد می‌کند، اما مخالفان باره‌چنین توجیهی، ۷ سال حکومت بر کشور را فرصتی تقریباً مناسب برای نمایش کارایی و توان یک حزب و یک دولت می‌دانند.

به‌رغم این مشکلات و همان‌طور که گفته شد، کنگره ملی آفریقا در انتخابات سراسری ۱۹۹۹ نیز حزب پیروز شناخته شد. جالب اینکه کنگره ملی آفریقا توانست اکثریت ۶۳ درصدی را که در ۱۹۹۴ به‌دست آورده بود افزایش داده، به بیش از ۶۶ درصد برساند. علاوه بر آن، کنگره ملی آفریقا در این انتخابات ۷ ایالت را به‌طور کامل در اختیار گرفت و در ۲ ایالت دیگر نیز نیمی از مجلس و دولت محلی را به‌دست آورد.

نلسون ماندلا در دسامبر ۱۹۹۷ از رهبری کنگره ملی آفریقا کناره‌گیری کرد و جای خود را به معاونش تابو امبکی داد. وی به‌دنبال پیروزی مجدد کنگره ملی آفریقا در انتخابات ۱۹۹۹، به‌عنوان رئیس جمهور آفریقای جنوبی انتخاب شد.

۲. کنگره پان آفریقا (PAC)^۱

متعاقب اختلافات داخلی کنگره ملی آفریقا در طول سال‌های ۵۹-۱۹۵۷، سرانجام عده‌ای از اعضای این سازمان از آن جدا شدند و «کنگره پان آفریقا» در تاریخ ۶ آوریل

۱۹۵۹ رسماً موجودیت خود را اعلام نمود. در اجلاس اعلام موجودیت، سبوکو^۱ به‌عنوان اولین رئیس کنگره پان آفریقا انتخاب شد. البته کنگره پان آفریقا پس از کنفرانس سالانه کنگره ملی آفریقا در ۱۹۵۸ عملاً از آن جدا شده بود، ولی در این تاریخ رسماً به‌عنوان یک سازمان سیاسی مستقل اعلام موجودیت نمود. این سازمان از ۱۹۶۵ به کنگره پان آفریقای آزانیا تغییر نام داد.^۲

اساس اختلاف که باعث انشعاب شد به شرح زیر بود:

الف) مخالفت با عضویت سفیدها و هندی‌ها در کنگره ملی آفریقا (موضوع تشکیل کنگره متحدین در ۱۹۵۵)؛

ب) مخالفت با گسترش و نفوذ کمونیست‌ها در کنگره ملی آفریقا؛

ج) اعتقاد به فعالیت شدیدتر و تندتر علیه رژیم حاکم؛

د) مخالفت با بندهایی از منشور آزادی و این اصل که «آفریقای جنوبی متعلق به کسانی است که در آن زندگی می‌کنند»؛ در حالی که کنگره پان آفریقا کشور را متعلق به سیاهان می‌دانست.

کنگره پان آفریقا پس از اعلام موجودیت بیش از ۱۱ ماه فعالیت علنی نداشت و به‌دنبال قیام ضد قانون برگ عبور^۳، موسوم به قیام شارپ ویل، توسط دولت غیرقانونی اعلام شد. مردم به دعوت کنگره پان آفریقا در اعتراض به قانون برگ عبور در ۲۱ مارس ۱۹۶۰ ضمن مراجعه به کلاتری‌ها و مراکز پلیس، قصد تحویل برگ‌های عبور خود را داشتند. در پی این اقدام، پلیس در دو منطقه شارپ ویل و لانگا به طرف جمعیت

1 - Robert Mangaliso Sobukwe

۲- در سپتامبر ۱۹۶۵ رهبری PAC اعلام کرد که از این پس از کلمه آزانیا (به معنای سرزمین سیاهان) به جای آفریقای جنوبی استفاده خواهد کرد؛ بنابراین، از این زمان به بعد، کنگره پان آفریقای آزانیا (Pan Africon Congress of Azania) نیز خوانده شد.

تیراندازی و حداقل ۶۹ نفر را به قتل رساند^۱. به دنبال این حادثه، سازمان‌های کنگره ملی آفریقا و کنگره پان آفریقا روز ۲۸ مارس را عزای عمومی اعلام کردند و از مردم خواستند که از کار دست کشیده، به تظاهرات بپردازند. این امر موجب غیرقانونی شدن فعالیت این دو سازمان و دستگیری تعدادی از رهبران و اعضای آنها شد.

پس از منع فعالیت کنگره پان آفریقا، یکی از رهبران آن به نام دکتر لیبالو^۲ شاخه نظامی سازمان را با نام POQO (به معنای خلوص یا اصالت) در ۱۹۶۱ تشکیل داد. POQO تا سال ۱۹۶۴ یک سری عملیات مسلحانه علیه حکومت انجام داد، اما در این سال دولت ضمن متلاشی کردن هسته مرکزی سازمان، سران آن را دستگیر کرد و به زندان انداخت. از این زمان به بعد برخی از رهبران کنگره پان آفریقا به خارج گریخته، هسته خارجی را پایه‌گذاری کردند. POQO در سال ۱۹۶۸ به ارتش آزادیبخش مردم آزانیا (APLA)^۳ تغییر نام داد.

کنگره پان آفریقا در سال ۱۹۷۶ نقش عمده‌ای در برگزاری تظاهرات علیه اجباری شدن زبان آفریکانس در مدارس آفریقاییان که توسط جنبش بیداری سیاهان (BCM)^۴ سازماندهی شد، ایفا نمود. دانش‌آموزان سوتو به تشویق گروه مزبور در ژوئن ۱۹۷۶ به خیابان‌ها آمدند و نسبت به اجباری شدن زبان آفریکانس اعتراض کردند. نیروهای امنیتی ضمن مقابله با این تظاهرات، عده زیادی را کشته، زفانیا موتوپنگ^۵، یکی از رهبران کنگره پان آفریقا را به همراه بسیاری از مبارزان دستگیر و به زندان‌های طول‌المدت محکوم ساختند^۶. در پی این حادثه و تشدید اقدامات سرکوبگرانه رژیم

۱. از سوی سازمان ملل روز ۲۱ مارس به عنوان روز جهانی مبارزه با تبعیض نژادی نامگذاری شد.

2- Potlako Leballo

3- Azanian Peoples Liberation Army

4- Black Censciouness Movement

5- Zephania Mothopeng

۶. از سوی سازمان ملل متحد روز ۱۶ ژوئن به عنوان روز بین‌المللی همبستگی با مبارزات مردم آفریقای جنوبی نامگذاری شد.

آپارتاید، فعالیت عمده کنگره پان آفریقا در خارج از کشور متمرکز شد. رهبران سازمان توانستند کنگره پان آفریقا را همچون کنگره ملی آفریقا به عضویت سازمان وحدت آفریقا و ناظر سازمان ملل در آورند. مقرر فرماندهی کنگره پان آفریقا در تانزانیا قرار گرفت و از آنجا فعالیت‌های سازمان هدایت شد.

در فوریه ۱۹۹۰ کنگره پان آفریقا همراه با دیگر سازمان‌های مبارز، قانونی اعلام شد و مجدداً فعالیت‌های خود را از سر گرفت. این سازمان در ابتدا از کنار گذاشتن حملات نظامی علیه منافع دولت و انحلال شاخه نظامی خود امتناع کرد و در اولین دور مذاکرات چند حزبی، معروف به کودسا، شرکت نکرد. اما بعداً در مذاکرات شرکت جست و به یکی از فعالان و صاحبان رأی تبدیل شد.

کنگره پان آفریقا در انتخابات آوریل ۱۹۹۴ شرکت کرد و بر خلاف انتظار، تنها توانست ۲۴۳ هزار رأی یعنی ۱/۲ درصد آرا را کسب کند؛ از این رو، این سازمان تنها ۵ کرسی در پارلمان کسب کرد و وزیری در کابینه وحدت ملی نداشت. شعارهای تند این حزب مانند لزوم تقسیم زمین‌های سفیدپوستان میان سیاهان از جمله دلایل شکست در انتخابات بود.

اختلافات داخلی حزب که اساساً به دلیل عملکرد ضعیف دوران انتخابات بود، بالا گرفت و نهایتاً منجر به برکناری کلارنس مک‌وتو^۱ از رهبران حزب و انتخاب دکتر استانلی موخوبه^۲ که یک کشیش و از فعالان ضد آپارتاید بود، به عنوان جانشین وی شد. پس از این تحول، کنگره پان آفریقا مجدداً به صورت فعال به ایفای نقش پرداخته، با برگزاری کنفرانس سالانه خود در دوربان، در جستجوی حمایت بیشتر مردمی برآمد. کنگره پان آفریقا با رد پیشنهاد ماندلا برای مشارکت در دولت و انتقادات گسترده از عملکرد دولت کنگره ملی آفریقا، عملاً نقش یک حزب مخالف را ایفا نمود. به‌رغم

نظرسنجی‌های به‌عمل آمده که افزایش میزان حمایت‌ها از کنگره پان آفریقا را نشان می‌داد و نتیجه‌ای بهتر از انتخابات ۹۴ برای این حزب پیش‌بینی می‌شد، این سازمان در انتخابات ۹۹ تنها توانست ۰/۷۱ درصد آرا را به‌خود اختصاص دهد؛ بنا بر این، کنگره پان آفریقا در مجلس سه کرسی دارد. پس از این شکست، سازمان دچار مشکلات عدیده‌ای شد و بسیاری از اعضای آن از جمله گورا ابراهیم، نماینده پارلمان، از این حزب کناره‌گیری کرد و به دیگر سازمان‌ها و احزاب پیوست. کنگره پان آفریقا به‌شدت مخالف سیاست‌های خصوصی کردن بخش‌های دولتی به‌ویژه در بخش‌های آب، برق، بهداشت و آموزش می‌باشد. به‌نظر رهبران این حزب، مردم حق دارند که از آموزش، بهداشت و دیگر خدمات عمومی به‌طور رایگان برخوردار باشند.

۳. حزب کمونیست آفریقای جنوبی (SACP)^۱

حزب کمونیست آفریقای جنوبی که قدیمی‌ترین حزب کمونیست آفریقا به‌شمار می‌رود، در ۱۹۲۱ به‌وسیله سازمان‌ها و احزاب زیر تشکیل شد^۲:

- مجمع سوسیالیسم بین‌المللی (ISL)^۳؛^۱ مطالعات فرهنگی

- فدراسیون سوسیال دمکرات (SDF)^۴؛^۲ روزنامه انسانی

- کلوپ مارکسیست دوربان (DMC)^۵؛

- کلوپ کمونیست کیپ (CCP)^۶؛

- جامعه سوسیالیست یهودیان (JSS).

1- South African Communist Party

۲- این حزب از زمان تاسیس تا ۱۹۵۰ با نام Communist Party of South African فعالیت می‌کرد و از ۱۹۵۰ به SACP تغییر نام یافت.

3 - International Socialist League

4 - Social Democratic Federation

5 - Durban Marxist Party

6 - Cape Communist Club

هدف اولیه و اصلی حزب کمونیست ساقط کردن کاپیتالیزم حاکم بر کشور و برقراری حکومت سوسیالیستی بود.

به دنبال سفر آقای گومده^۱، نایب رئیس وقت کنگره ملی آفریقا، در ۱۹۲۷ به مسکو، همکاری میان حزب کمونیست آفریقای جنوبی و کنگره ملی آفریقا به تدریج افزایش یافت. حزب کمونیست در سال ۱۹۴۷ توانست اولین نماینده سفیدپوست خود را به نمایندگی از بومیان کشور روانه پارلمان کند. در اول ماه می ۱۹۵۰ حزب کمونیست تظاهراتی برگزار کرد که ۱۳ نفر آفریقایی در آن کشته و بیش از ۲۴ نفر زخمی شدند. شش روز بعد شور اول لایحه توقیف کمونیسم^۲ در پارلمان تصویب و در ۲۲ ژوئن همان سال از تصویب نهایی گذشت. حزب کمونیست آفریقای جنوبی قبل از تصویب نهایی لایحه فوق، خود را متحل شده اعلام کرد و بدین وسیله، فعالیت آن به شکل زیرزمینی درآمد. به رغم این موضوع، حزب کمونیست در ۱۹۵۵ به همراه کنگره ملی آفریقا و دیگران، کنگره متحدین را پدید آورد که در ژوئن همان سال منشور آزادی را تصویب کرد.

حزب کمونیست در طول مبارزه همواره فعالیت و اقدامات خود را با کنگره ملی آفریقا هماهنگ کرد و نفوذ خویش را در آن افزایش داد؛ تا جایی که هنگام آزادی ماندلا از زندان، ۲۷ نفر از ۳۵ عضو اجرایی کنگره ملی آفریقا عضو حزب کمونیست بودند. کریس هانی، رهبر کمونیست که در ۲۱ فروردین ۱۳۷۲ ترور شد، ریاست شاخه نظامی کنگره ملی آفریقا را بر عهده داشت. ماتلاته^۳، دبیر کل فعلی کنگره ملی آفریقا که از ۱۹۹۷ به این سمت منصوب شد، عضو کمیته مرکزی حزب کمونیست بود.

دولت در دوم فوریه ۱۹۹۰ فعالیت حزب کمونیست آفریقای جنوبی را به همراه دیگر

1 - J. Gumede

2 - Suppression of Communist Act

3 - Kgalema Matlante

احزاب آزاد اعلام کرد. حزب مزبور در ۲۹ جولای ۱۹۹۰ تظاهراتی با نام «اعلام آغاز رسمی فعالیت‌های قانونی و تجدید قوا و جمع‌آوری نیرو» برگزار کرد. در این مراسم ماندلا نیز شرکت داشت. حزب کمونیست آفریقای جنوبی در دوران مذاکرات همواره متحد کنگره ملی آفریقا بود و به‌عنوان مؤتلف با حزب کنگره ملی در انتخابات ۱۹۹۴ شرکت کرد. پس از انتخابات جو اسلو^۱ وزیر مسکن شد^۲.

سیاست‌های اقتصادی اتخاذ شده دولت، همیشه مورد انتقاد حزب کمونیست بود؛ به‌طوری‌که بارها احتمال شکسته شدن ائتلاف کنگره ملی آفریقا، حزب کمونیست آفریقای جنوبی و کوساتو مطرح شده است. در دهمین کنگره سراسری حزب کمونیست که در اول جولای ۱۹۹۸ برگزار شد، دگر بار برنامه‌های دولت به‌خصوص در زمینه‌های اقتصادی که عمده‌ترین آن برنامه کلان اقتصادی رشد، استخدام، و توزیع ثروت موسوم به GEAR^۳ می‌باشد، مورد انتقاد قرار گرفت. این برنامه مشی مبتنی بر بازار دارد. نلسون ماندلا که به‌عنوان سخنان در این کنفرانس حضور داشت از برنامه‌های اقتصادی دولت دفاع کرد و اظهار داشت که GEAR یکی از سیاست‌های اصلی و بنیادی دولت و کنگره ملی آفریقا است و هرگز تسلیم فشارهای حزب کمونیست و کوساتو برای تغییر آن نخواهد شد. ماندلا اضافه کرد: «تا زمانی که من زنده باشم GEAR و اجرای آن به‌قوت خود باقی خواهد ماند. ما تنها نمایندگان کارگران نیستیم، بلکه نماینده کل کشوریم. کنگره ملی آفریقا معتقد است که GEAR استراتژی ترمیم و بازسازی اقتصاد کشور می‌باشد و شکی در آن نیست.»

در حال حاضر انگاکولا^۴ رئیس حزب کمونیست و ملکتی^۵ معاون وی است.

1 - Joe Slove

۲- آقای جو اسلو رهبر وقت حزب کمونیست که در سال ۱۹۹۵ فوت کرد.

3 - Growth Employment and Redistribution (GEAR)

4 - Ngakula

انزیماندا^۶ نیز دبیرکل حزب و جرمی کرونین^۷ معاون دبیرکل می‌باشد. بعضی از اعضای حزب کمونیست آفریقای جنوبی در دوران مبارزه با احزاب چپ ایران به‌ویژه با حزب توده ارتباط داشته‌اند.

۴. حزب ملی جدید (NNP)^۸

حزب ملی در سال ۱۹۱۴ توسط ژنرال هرتزوک تأسیس شد. هدف اصلی حزب متحد کردن آفریکانرها برای به‌دست آوردن نقش بیشتر در جامعه و دولت بود. این حزب در ۱۹۲۴ با کمک حزب کارگر به رهبری سرهنگ کرسول^۹ توانست برای اولین بار با شکست دادن حزب آفریقای جنوبی (SAP) به رهبری یان اسموتس^{۱۰}، به قدرت دست یابد.

حزب ملی در ۱۹۳۴ با حزب آفریقای جنوبی متحد شد و حزب اتحاد را به‌وجود آورد. هرتزوک نخست‌وزیر و یان اسموتس معاون وی شد. اما برخی از اعضای حزب ملی که مخالف این اتحاد بودند، در همین سال حزب ملی جدید به‌رهبری دکتر مالان را تشکیل دادند. این حزب در ۱۹۴۸ با کسب اکثریت کرسی‌ها در مجلس قدرت را به‌تنهایی به‌دست گرفت و از آن تاریخ تا آوریل ۱۹۹۴ حکومت را در دست داشت.

حزب ملی پس از روی کار آمدن، سیاست آپارتاید را به‌عنوان سیستم حکومتی اعمال نمود. در دوران حکومت این حزب، قوانین نژادپرستی یکی پس از دیگری به تصویب رسید و نژادها از یکدیگر جدا شدند. اما به‌دنبال تشدید مبارزات مردمی و فشارهای بین‌المللی از مارس ۱۹۸۲ به بعد، در سیاست‌گذاری‌های حزب ملی تغییرات

5 - Meleketi

7 - Jeremy Gronin

9 - Croswell

6 - Nzimanda

8 - New National Party

10 - Jon Smuts

محسوس و قابل توجهی رخ داد که عمده‌ترین آنها سهم کردن رنگین‌پوستان و آسیایی‌ها در قدرت و ورود آنها به مجالس قانونگذاری بود. البته سیاهان مخالف در بدترین شرایط بودند. رژیم در فاصله بین ۱۹۸۵ تا ۱۹۸۹ به قلع و قمع کلیه سیاه‌پوستان مخالف پرداخت و نظم آهنین برقرار کرد. در مقابل، مبارزات مردمی نیز شدت گرفت. سیاهان با برگزاری اعتصابات، تظاهرات و غیره مخالفت خود را با دولت اعلام داشتند. شدت گرفتن مبارزات مردم آفریقای جنوبی و فشارهای بین‌المللی موجب شد که در حزب ملی نیز مخالفت‌هایی متوجه پیتر ویلیام بوتاً^۱ رئیس جمهور شود که نژادپرست متعصب و از مدافعین سرسخت آپارتاید بود و عده‌ای اصلاح طلب به رهبری دی‌کلرک در مقابل او ظاهر شوند. بوتاً در ژانویه ۱۹۸۹ مریض و راهی بیمارستان شد. وی در ۱۴ آگوست همان سال از مقام خود استعفا داد و از قدرت کناره‌گیری کرد. دی‌کلرک در انتخابات پارلمانی ۱۹۸۹ به پیروزی رسید و به‌عنوان رئیس جمهور منصوب شد. پیروزی دی‌کلرک به مثابه پیروزی اندیشه اصلاح طلبانه بر تفکر متعصب برتری‌نژادی در کشور محسوب می‌شد و بدین وسیله، پروسه اصلاحات که به انتخاب آوریل ۱۹۹۴ انجامید، شروع شد.

در انتخابات آوریل ۱۹۹۴ حزب ملی ۴ میلیون رأی یعنی ۲۰ درصد آرا را کسب و به‌عنوان حزب دوم در قدرت مشارکت کرد. این حزب ۸۲ کرسی در مجلس ملی و ۱۷ کرسی در مجلس سنا داشت. در ابتدای تشکیل دولت وحدت ملی، دی‌کلرک، رهبر وقت حزب ملی، پست معاون دوم ریاست جمهوری را به‌عهده گرفت و ۶ وزیر کابینه نیز از حزب ملی انتخاب شدند.

حزب ملی به دلیل عدم تفاهم با سیاست‌های کنگره ملی آفریقا در دولت وحدت ملی، اقدام به خروج از دولت کرد؛ زیرا این حزب تبدیل به مؤید سیاست‌های کنگره ملی

آفریقا شده بود و این مسئله بر وجهه حزب ملی به‌عنوان حزب مخالف یا رقیب صدمه وارد می‌ساخت. نهایتاً رهبری حزب ملی برای جلوگیری از سردرگمی هواداران و بیرون آمدن از این دوگانگی، طی یک تغییر جهت از دولت خارج شد و ژست یک حزب کاملاً مخالف و منتقد را به‌خود گرفت. خروج حزب ملی از دولت باعث شد که پس از ۴۸ سال دولتی بدون حضور حزب مذکور حکومت بر آفریقای جنوبی را در دست گیرد و حزب ملی از راهروهای قدرت در آفریقای جنوبی خارج شود.

خروج از دولت در قالب استراتژی ایفای نقش مخالف، بازسازی حزب، تقویت و جذب اعضای بیشتر به‌خصوص از بین سیاهان، و آمادگی برای انتخابات سراسری ۱۹۹۹ صورت گرفت. اما سابقه این حزب که هنوز از اذهان زدوده نشده بود، مشکل‌سازی می‌کرد. استعفای دی‌کلرک در اواخر ۱۹۹۷ از رهبری حزب و انتخاب یک جوان به‌نام مارتینوس فون اسکالویک^۱ به‌جای وی، گامی در جهت پاک کردن سوابق این حزب به حساب می‌آمد. اما وی نتوانست در رسیدن به این هدف موفق باشد و بسیاری از اعضا و کادر این حزب به دیگر احزاب پیوستند. در همین راستا نام حزب نیز به حزب جدید ملی (NNP) تغییر یافت. حزب جدید ملی در انتخابات ۱۹۹۹ تنها توانست ۶/۸۷ درصد آرا را به‌دست آورد و بدین‌گونه، عنوان حزب اصلی مخالف را از دست داد. این حزب که در انتخابات ۹۴ توانسته بود ۸۲ کرسی پارلمان را به‌دست آورد، در این انتخابات فقط ۲۸ کرسی کسب نمود. حزب ملی که در انتخابات قبلی توانسته بود اکثریت آرا را در ایالت کیپ غربی به‌دست آورد و دولت و مجلس آن ایالت را در اختیار داشته باشد، در انتخابات ۹۹ این اکثریت را از دست داد و مجبور شد دولت ائتلافی با کنگره ملی آفریقا تشکیل دهد.

۵ حزب آزادی اینکاتا (IFP)^۱

حزب آزادی اینکاتا در سال ۱۹۷۵ با نام سازمان آزادیبخش مردم اینکاتا^۲ تأسیس شد. این سازمان ابتدا با اهداف آموزشی و فرهنگی به وجود آمد، ولی بعداً جهت سیاسی به خود گرفت. گفته می‌شود که دولت پرتوریا در تأسیس این حزب نقش داشته است. اینکاتا توسط مانگستو بوتلزی^۳ که عضو کنگره ملی آفریقا بود، به دنبال ممنوعیت کنگره ملی آفریقا آغاز به کار کرد. ۸۵ درصد از اعضای این حزب را قبیله زولو تشکیل می‌دهند و خود حزب ادعا می‌کند که بیش از ۲ میلیون عضو دارد.

یکی از اهداف اینکاتا تشکیل هوملند مستقل از کوازولو بود که این خواسته مورد مخالفت گروه‌های مبارز و انقلابی قرار گرفت. دولت تنها به آنها نوعی خودمختاری داد و منطقه قبیله زولوها در استان ناتال به عنوان منطقه خودمختار در اختیار قبیله زولو و حزب آزادی اینکاتا قرار گرفت. مخالفت گروه‌های مبارز و به ویژه کنگره ملی آفریقا با تشکیل هوملند مستقل، موجب رنجش اینکاتا شد. بوتلزی از اعضای کنگره ملی آفریقا و به ماندلا بسیار نزدیک بود، ولی مخالفت کنگره ملی آفریقا با تشکیل هوملند کوازولو که موجب عدم استقلال فوملند شد، شروع درگیری‌های خونین و خشونت‌های زیادی میان دو حزب را در پی داشت؛ درگیری‌هایی که هزاران نفر از دو سازمان را به کشتن داد و هنوز هم به ندرت ادامه دارد.

اینکاتا در مذاکرات احزاب و پروسه اصلاحات شرکت کرد، ولی در میان راه به دلیل برآورده نشدن خواسته‌اش که اعطای خودمختاری به زولوها در قانون اساسی جدید بود، به همراه چند گروه دیگر تحت عنوان گروه نگران (COSAG)^۴ از مذاکرات چند حزبی خارج شد و تهدید کرد که در انتخابات آوریل ۱۹۹۴ شرکت نخواهد کرد. اما با

1 - Inkatha Freedom Party

2 - Inkatha Yenkululke Yessizwe

3 - DR. Mangosuthu Buthelezi

4 - Concerned South African Group

مذاکراتی که میان آقایان ماندلا، دی کلرک و بوتلزی صورت گرفت، این حزب در آخرین لحظات اعلام کرد که در انتخابات شرکت می‌کند.

اینکاتا در انتخابات ۲۰۵۸۲۹۴ رأی یعنی ۱۰/۵۴ درصد آرا را از آن خود کرد و ۴۳ کرسی در پارلمان و سه وزیر در کابینه وحدت ملی پیدا کرد.

اینکاتا همچنین اکثریت را در ایالت کوازولو-ناتال به دست آورد و حکومت محلی این ایالت توسط اینکاتا تشکیل شد. مانگستو بوتلزی، رهبر اینکاتا، پست وزارت کشور کابینه وحدت ملی را در اختیار گرفت که در کابینه امبکی نیز این سمت را بر عهده دارد. اینکاتا بیش از آنکه یک حزب مطرح در سطح ملی باشد، حزبی متعلق به قبیله زولو و استان کوازولوناتال شناخته می‌شود. این حزب در انتخابات ۱۹۹۹ نیز از آرای قبیله زولو برخوردار بود و تقریباً تعداد آرای مشابه انتخابات گذشته به دست آورد.

این حزب در این انتخابات ۸/۵۹ درصد آرا و متعاقب آن، ۳۴ کرسی در پارلمان کسب کرد و ۳ وزیر و یک معاون وزیر به کابینه فرستاد. اینکاتا نیمی از کرسی‌های مجلس ایالت کوازولو-ناتال را نیز از دست داد و به اتفاق کنگره ملی آفریقا حکومت این ایالت را به دست گرفت.

۶. حزب محافظه کار (CP)^۱

حزب محافظه کار توسط اعضای پیشین حزب ملی تشکیل شد که در مارس ۱۹۸۲ به علت مخالفت با شیوه ایجاد تغییرات و رفوم در کشور از حزب خارج شدند. مؤسس این حزب دکتر آندرس ترورنیخت^۲ بود که قبل از آن، رهبری حزب ملی در منطقه ترانسوال را بر عهده داشت و وزیر کابینه بوتتا بود. وی به همراه دیگر وزیر کابینه به نام

1 - Conservative Party

2 - Dr. Andries Treuricht

هارتزنبرگ^۱ (رهبر فعلی) در مخالفت با تصمیمات کابینه در مورد ورزش مختلط در سطح مدارس و نماینده داشتن رنگین پوستان و آسیایی ها از پست خود استعفا داد و ۸ روز بعد از حزب ملی نیز خارج شد.

حزب محافظه کار در انتخابات ۱۹۸۳ شرکت کرد و یک کرسی در پارلمان به دست آورد. این حزب در انتخابات بعدی (۱۹۸۹) توانست موقعیت بهتری کسب و تعداد ۳۹ کرسی پارلمان (۳۱ درصد آرا) را از آن خود کند. از این زمان حزب محافظه کار به عنوان حزب مخالف در پارلمان شروع به فعالیت کرد. در اوت ۱۹۹۲ پنج نماینده حزب در پارلمان از این حزب خارج شدند و جبهه Afrikaner Volksunie را تأسیس کردند که خواستار تشکیل یک هوم لند سفیدپوست بود.

حزب محافظه کار در مذاکرات چند حزبی شرکت داشت، ولی در میانه راه از آن خارج شد و در انتخابات آوریل ۱۹۹۴ نیز شرکت نکرد. حزب محافظه کار به طور رسمی انتخابات را تحریم نکرد، ولی از شرکت در آن نیز امتناع نمود. این امر نه تنها باعث تقویت موضع حزب محافظه کار نشد، بلکه منجر به کاهش و از دست رفتن هواداران حزب نیز شد و بسیاری از آفریکانرها در انتخابات به حزب جبهه آزادی (FF) رأی دادند. ظاهراً رهبری این حزب پس از اینکه از اتخاذ سیاست مبارزه منفی نتیجه ای نگرفت در ۴ اکتبر ۱۹۹۷ با برگزاری کنگره عمومی خود در پرتوریا، فعالیت مجدد خود را در صحنه سیاسی اعلام و قصد خود را مبنی بر حضور و رقابت در انتخابات سراسری ۱۹۹۹ اعلام نمود. البته همان طور که پیش بینی می شد، این حزب نتوانست در انتخابات ۹۹ آرای کافی به دست آورد و نتیجه عملی حضور آن، تفرقه آرای آفریکانرها بین حزب محافظه کار، جبهه آزادی و حزب ملی بود. به همین دلیل، رهبری جبهه آزادی از ابتدا از تصمیم حزب محافظه کار برای بازگشت به صحنه رقابت ها ابراز ناخشنودی کرده بود.

حزب محافظه کار همچون احزاب دیگر مانند جبهه آزادی، حزب محافظه کار، جنبش مقاومت آفریکانر و حزب ملی هرستیگت ادعای رهبری آفریکانرها را دارد و خود را حزب مورد علاقه این عده می‌داند. روزنامه پاتریوت (وطن پرست) ارگان این حزب است.

۷. حزب دموکراتیک (DP)^۱

حزب دموکراتیک در آوریل ۱۹۸۹ از ادغام سه گروه زیر تشکیل شد:

- حزب ترقی خواه فدرال (PEP)^۲ منشعب از حزب (UP) و مخالف حزب ملی حاکم بر کشور؛

- حزب مستقل (IP)^۳ که در ۱۹۸۸ توسط دنیس ورال^۴، از اعضای حزب ملی، تأسیس شد؛

- جنبش دموکراتیک ملی (NDM)^۵ که در سال ۱۹۸۹ توسط مالان از اعضای حزب ملی تشکیل شد.

حزب دموکراتیک در انتخابات ۱۹۸۹ توانست ۲۰ درصد آرا را به خود اختصاص دهد. این حزب اعتقاد دارد که حزب ملی، کاری را انجام داد که همه آزادیخواهان چندین سال خواستار آن بودند. حزب دموکراتیک در پروسه مذاکرات به طور فعال شرکت داشت و در انتخابات ۱۹۹۴ با به دست آوردن ۳۳۸ هزار رأی (۱/۷ درصد آرا) هفت کرسی پارلمان را از آن خود کرد. رهبر فعلی حزب، تونی لئون^۶ و حزب دموکراتیک با اتخاذ موضع منتقدانه و مخالف دولت کنگره ملی آفریقا و جذب افراد از

1 - Democratic Party

2 - Progressive Federal Party

3 - Independrnt Party

4 - Danis Worrall

5 - National Democratic Movement

6 - Anthony James Leon

طیف‌های سیاسی از محافظه‌کاران قدیمی تا میانه‌روها در انتخابات میان دوره‌ای محلی و شهرداری‌ها در ۱۹۹۶، به پیروزی‌های نسبی دست یافت و توانست حزب ملی را شکست دهد. حزب دموکراتیک برای جلب اعضا و هواداران حزب ملی اقدام کرد و در مواردی نیز به موفقیت دست یافت. همان‌طور که انتظار می‌رفت، تداوم چنین روندی باعث شد که حزب دموکراتیک رقیب اصلی کنگره ملی آفریقا در میان سفیدپوستان باشد. حزب دموکراتیک در انتخابات ۱۹۹۹ توانست تعداد ۳۸ کرسی پارلمان را به دست آورد که ۳۱ کرسی بیشتر از انتخابات قبلی است و این رشد خوبی برای حزب محسوب می‌شود. اکنون این حزب دومین حزب کشور و حزب اصلی مخالف دولت است.

حزب دموکراتیک حضور فعالی در کلیه صحنه‌های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی کشور دارد و در تمامی زمینه‌ها موضع‌گیری می‌کند. انتقام از دولتمردان و کنگره ملی آفریقا نیز در سرلوحه کارهای حزب دموکراتیک قرار دارد.

در مورد حزب دموکراتیک باید به این نکته اشاره کرد که حمایت اصلی از این حزب از سوی سرمایه‌داران به خصوص صاحبان معادن صورت می‌گیرد، ضمن اینکه محافل یهودی و یهودیان نیز نفوذ بالایی در حزب دموکراتیک دارند. این حزب از رابطه آفریقای جنوبی با کشورهای کوبا، لیبی و ایران انتقاد می‌کند و در سفر آقای هاشمی رفسنجانی به آفریقای جنوبی، تنها حزب موجود در پارلمان بود که با ایشان ملاقات نکرد.

۸. سازمان خلق آزائنا (AZAPO)^۱

سازمان آزابو در ماه می ۱۹۷۸ توسط چندین گروه تأسیس، ولی به علت بازداشت فوری رهبران، فعالیت اصلی‌اش در سپتامبر ۱۹۷۹ آغاز شد. سازمان‌های عمده‌ای که به

تشکیل آزابو اقدام نمودند، عبارت‌اند از: نهضت دانشجویان آفریقای جنوبی (SASM)^۱، سازمان دانشجویان آزاین (AZASO)^۲ و کنگره دانشجویان آفریقای جنوبی (COSAS)^۳. کلیه اعضای آزابو از سیاه‌پوستان آفریقای جنوبی بودند و تفکراتی مانند کنگره پان آفریقا داشتند. بنا بر این، دولت سفیدپوست همیشه با متهم کردن آزابو و شاخه داخلی کنگره پان آفریقا به کمونیسم، به دستگیری، حبس و منع فعالیت رهبران آنها اقدام می‌کرد. در سال ۱۹۸۳ با ابتکار آزابو، مجمع ملی با هدف ایجاد وحدت بین سازمان‌های ضد آبارتاید و مخالف منشور آزادی کنگره ملی آفریقا تشکیل شد، ولی فعالیت چشمگیری نداشت.

در سال ۱۹۸۸ فعالیت آزابو به همراه ۳۳ گروه و سازمان سیاسی و کارگری دیگر توسط رژیم پرتوریا غیرقانونی اعلام شد. این ممنوعیت تا فوریه ۱۹۹۰ ادامه داشت. شاخه نظامی سازمان به نام ارتش آزادیبخش ملی آزانیا (AZANLA)^۴ در سال‌های ۹۰ تا ۹۳ چندین حملات چریکی به اماکن و تأسیسات مختلف داشت. سه ایرانی بهایی نیز در سال ۱۹۹۳ توسط این سازمان در محفل بهایی‌ها در ترانسکای کشته شدند. آزابو در مذاکرات قانون اساسی شرکت نکرد و در انتخابات ۱۹۹۴ نیز مشارکت نداشت، ولی همانند دیگر احزاب تصمیم به مشارکت فعال در انتخابات ۱۹۹۹ آفریقای جنوبی گرفت. آزابو در این انتخابات نتوانست رأی قابل توجهی به دست آورد و تنها موفق شد تا یک کرسی در مجلس این کشور کسب کند. رئیس آزابو در حال حاضر موسالاه^۵ است. آزابو افکاری شبیه کنگره پان آفریقا دارد و دو حزب مشغول گفتگو برای

-
- 1 - South African Students Movement
 - 2 - Azanian Students Organization
 - 3 - Congress of South African Students
 - 4 - Azanian National Liberation Army
 - 5 - Prof. I. Mosala

همکاری‌اند.

۹. کنگره اتحادیه‌های تجاری آفریقای جنوبی (COSATU)^۱

کنگره اتحادیه‌های تجاری آفریقای جنوبی (کوساتو) در نوامبر ۱۹۸۵ آغاز به کار کرد. کوساتو بزرگ‌ترین سازمان کارگری در آفریقای جنوبی است که از ۳۳ گروه و اتحادیه کارگری و بازرگانی تشکیل شده است.

این کنگره ضدنژادپرستی است و در دوران مبارزه واحد کارگری کنگره ملی آفریقا بود. دولت در فوریه ۱۹۸۸ فعالیت سیاسی کوساتو را ممنوع اعلام کرد که تا فوریه ۱۹۹۰ ادامه داشت.

کوساتو در دوران مذاکرات بسیار فعال بود و به عنوان بازوی کنگره ملی آفریقا و متحد آن عمل می‌کرد. این کنگره در انتخابات آوریل ۱۹۹۴ به عنوان مؤتلف با کنگره ملی آفریقا و در قالب آن شرکت کرد.

پس از انتخابات، جی نایدو^۲، رئیس وقت، ابتدا به عنوان وزیر مشاور و مسئول برنامه بازسازی و توسعه (RDP) و سپس به عنوان وزیر پست و مخابرات و موفامدی، نائب دبیر کل کنگره، به عنوان وزیر ایمنی و امنیت در کابینه وحدت ملی حضور داشت.

رهبر فعلی کوساتو، گومومو^۳ و دبیر کل آن سام شیلوا^۴ است که به دنبال انتخابات ۱۹۹۹ به عنوان نخست وزیر بزرگ‌ترین ایالت آفریقای جنوبی یعنی خاتنگ برگزیده شد. کوساتو همچون حزب کمونیست، متحد کنگره ملی آفریقا بود و در دوران مبارزه

1 - Congress of South African Trade Unions

2 - J. Naido

3 - Gomomo

4 - Sam Shilowa

شاخه‌کارگری این سازمان شناخته شده بود؛ ولی از سیاست‌های اقتصادی دولت به‌ویژه خصوصی‌سازی به‌شدت انتقاد و چندین بار تظاهراتی علیه بعضی برنامه‌ها و سیاست‌های مربوط به کارگران برپا کرده است.

۱۰. جبهه آزادی (FF)^۱

جبهه آزادی چند ماه قبل از انتخابات ۱۹۹۴ توسط ژنرال کنستند فیلیون^۲ تشکیل شد. این حزب که از گروه اتحاد آزادی^۳ خارج شد و اعلام موجودیت کرد، بیشتر مدافع منافع سفیدپوست‌هاست و اکثراً در مناطق سفیدها تمرکز دارد.

جبهه آزادی به‌دنبال توافق سه‌جانبه بین کنگره ملی آفریقا، حزب محافظه‌کار و جبهه آزادی در خصوص هوم‌لند سفیدها، در ۲۳ آوریل در انتخابات ۱۹۹۴ شرکت کرد و توانست ۴۲۴۵۵۵ رأی یعنی ۲/۱۷ درصد آرا را کسب کند و باعث شد که حزب به‌رهبری فیلیون ۹ نماینده در مجلس ملی و ۵ نماینده در سنا پیدا کند. جبهه آزادی در انتخابات ۱۹۹۹ نیز توانست سه کرسی در مجلس به‌دست آورد. جبهه آزادی به‌همراه احزابی چون AWB و جبهه آفریکانر به‌دنبال ایجاد هوم‌لند سفیدپوست‌ها و در این خصوص به‌شدت فعال بوده‌اند.

۱۱. جنبش متحد دموکراتیک (UDM)^۴

این حزب تنها ۵ سال است که وارد صحنه سیاسی چند حزبی آفریقای جنوبی شده است. رولف میر^۵ و باتو هولومیس^۶ در ۲۷ سپتامبر ۱۹۹۷ طی مراسمی در مرکز

1 - Freedom Front

2 - Constand Viljoen

3 - Freedom Alliance

4 - United Democratic Movement

5 - Roelf Meyer

6 - Bantu Holomisa

تجارت جهانی ژوهانسبورگ آغاز فعالیت حزب مشترک و جدید خود را اعلام کردند و جشن گرفتند.

رولف میریکی از رهبران حزب ملی بود که پس از خروج این حزب از دولت وحدت ملی از حزب محافظه کار کناره گیری کرد. هولومیسا نیز از اعضای کنگره ملی آفریقا بود که پست معاونت وزارت را در دولت داشت. وی با اظهار نظراتی که در مورد بعضی از اعضای رده بالای کنگره ملی آفریقا کرد، از این حزب اخراج شد. رولف میر و هولومیسا پس از کناره گیری از احزاب خود اعلام کردند که حزب جدیدی تشکیل خواهند داد که پس از مدت ها کش و قوس، نهایتاً تأسیس جنبش متحد دموکراتیک اعلام شد. آنها مسئله رهبری را با اداره مشترک حزب توسط خودشان حل کردند. هولومیسا در مراسم جشن آغاز فعالیت جنبش متحد دموکراتیک با اعلام نام حزب جدید گفت: «آفریقایی جنوبی نیازمند حضور بیش از یک حزب در صحنه سیاسی کشور است تا نمایانگر چالش های موجود در کشور باشد. ما نیازمند حضور یک جنبش تازه هستیم که متعهد به آفریقایی جنوبی باشد.» میر نیز با اشاره به ترکیب غیرنژادی جنبش متحد دموکراتیک گفت: «رنگ های آرم حزب که متشکل از زرد و قرمز و سبز است، منعکس کننده ریشه های جنبش متحد دموکراتیک در آفریقایی جنوبی و آفریقا است.»

حزب تازه تأسیس جنبش متحد دموکراتیک از حمایت دو قشر متفاوت برخوردار است. قشر اول هواداران هولومیسا در زادگاه وی یعنی استان کیپ شمالی (ترانسکای سابق) سابق هستند. ترانسکای یکی از مناطق خودمختار در دوران آپارتاید بود که ژنرال هولومیسا چندین سال به عنوان حاکم نظامی بر آن حکمرانی کرد و هوادارانی در آنجا دارد. قشر دوم حامیان جنبش متحد دموکراتیک را هواداران آقای رولف میر و بعضی از اعضای سابق حزب ملی تشکیل می دهد که اکثراً سفیدپوست اند.

جنبش متحد دموکراتیک در حرکت های اولیه خود موفقیت هایی را به دست آورد و

توانست در یک انتخابات محلی نیز موفق عمل کند. همچنین بر اساس نتایج نظرسنجی‌ها، میزان حمایت مردمی از این حزب باعث شده بود که تهدیدی برای دیگر احزاب به‌شمار آید. اما به‌رغم این مطلب، حزب مزبور در انتخابات ۱۹۹۹ تنها توانست ۱۴ کرسی پارلمان را کسب کند و پنجمین حزب کشور شناخته شود. یکی از مشکلاتی که گفته می‌شود باعث شکست این حزب شده است، مسئله رهبری و اختلاف در این خصوص است. این مسئله مورد انکار رهبران حزب قرار گرفت، ولی رولف میر در ۲۲ دی ۱۳۷۸ اعلام کرد که تصمیم دارد از فعالیت‌های سیاسی و نمایندگی مجلس کناره‌گیری کند که نمی‌تواند بی‌ربط به مسئله اختلاف رهبری باشد - هر چند وی انگیزه خود را از این اقدام پرداختن به امور شخصی و فعالیت در زمینه‌های دیگر اعلام کرد.

ب) دیگر احزاب و سازمان‌ها

علاوه بر گروه‌های سیاسی یاد شده، تعداد زیادی گروه و حزب سیاسی دیگر نیز در آفریقای جنوبی وجود دارند که از اهمیت کمتری برخوردارند. در اینجا به مهم‌ترین آنها اشاره می‌شود:

۱. حزب دموکراتیک مسیحیان آفریقا (ACDP)^۱

حزب دموکراتیک مسیحیان آفریقا قبل از انتخابات آوریل ۱۹۹۴ توسط دکتر یوهانس فندو رستویزن^۲ که از سران اطلاعات ارتش بود، تشکیل شد. این حزب در اولین انتخابات با کسب ۸۸۱۰۴ رأی (۵/۰ درصد آرا) تنها توانست یک کرسی در مجلس ملی و یک کرسی در مجلس ایالت کیپ شرقی و یک کرسی نیز در مجلس ایالت

1 - African Christian Democratic Party

2 - Johan Vander Westhuizen

کوازولو - ناتال به دست آورد. این حزب به رهبری کنت مشوه^۱ در انتخابات ۱۹۹۹ شرکت نمود و موفق شد ۶ کرسی را در مجلس ملی این کشور کسب کند که در مقایسه با انتخابات قبلی، رشد خوبی داشته است.

۲. حزب مسلمانان آفریقا (AMP)^۲

حزب مسلمانان آفریقا چند ماه قبل از انتخابات آوریل ۱۹۹۴ توسط عده‌ای از مسلمانان تأسیس شد. رهبر این حزب دکتر امتیاز سلیمان، رئیس مجمع وقف‌الواقین، است. این مجمع یک مؤسسه خیریه می‌باشد و در میان مسلمانان آفریقای جنوبی شناخته شده است. این حزب در انتخابات ۹۴ شرکت کرد و تنها توانست ۳۴ هزار رأی یعنی ۰/۲ درصد آرا را کسب کند و در نتیجه، کرسی پارلمانی به دست نیاورد. بسیاری از مسلمانان در انتخابات از این حزب حمایت کردند.

حزب دیگری به نام حزب اسلامی (IP)^۳ مدتی قبل از حزب مسلمانان آفریقا در کیپ تاون تشکیل شده بود که در انتخاب محلی ایالت کیپ غربی شرکت کرد، ولی موفقیتی نداشت. این حزب پس از انتخابات در حزب مسلمانان آفریقا ادغام شد. دکتر سلیمان هدف خویش را دفاع و حمایت از ارزش‌های اسلامی در جامعه ذکر می‌کند. حزب مسلمانان آفریقا در انتخابات ۹۹ نیز موفق نبود و نتوانست کرسی در پارلمان به دست آورد.

۳. جنبش مقاومت آفریکانر (AWB)^۴

جنبش مقاومت آفریکانر در سال ۱۹۷۳ تأسیس شد. اعضای این جنبش، ملی‌گرایان

1 - Kenneth Raselabe Meshoe

2 - African Muslim Party

3 - Islamic Party

4 - Afrikaner Weerstandsbeweging

آفریکانر بودند که خارج از سیستم سیاسی حاکم بر کشور وجود داشتند. تحلیلگران، جنبش مقاومت آفریکانر را سیاسی‌کاران سفیدپوست افراطی و نژادپرست می‌دانند. این سازمان توسط تربلانژ^۱ رهبری می‌شود.

جنبش مقاومت آفریکانر یکی از مخالفان سرسخت اصلاحات در کشور است و در دوران مذاکرات به اشکال گوناگون مخالفت خود را ابراز می‌داشت. راهپیمایی مسلحانه، انفجار و درگیری از جمله اقدامات آنها در این دوران بود. این جنبش در انتخابات ۱۹۹۴ شرکت نکرد و آن را تحریم نمود. آنها پس از انتخابات خواستار تشکیل یک هوم‌لند سفید بودند و برخواسته خود اصرار می‌ورزند. این حزب در انتخابات ۱۹۹۹ نیز شرکت نجست.

۴. حزب فدرال (FP)^۲

این حزب طرفدار سیستم فدرال و خواستار افزایش قدرت و اصول فدرالیست برای ۹ ایالت آفریقای جنوبی است. رهبری حزب بر عهده خانم کندال^۳ است. حزب فدرال در انتخابات ۱۹۹۴ شرکت کرد و توانست ۱۷۶۶۳ رأی یعنی ۰/۱ درصد آرا را کسب کند. حزب مزبور در انتخابات ۱۹۹۹ نیز موفقیتی نداشت و سهمی در اداره کشور ندارد.

۵. حزب ملی هرستیگت (HNP)^۴

حزب ملی هرستیگت در سال ۱۹۶۹ تأسیس شد. نام این حزب به انگلیسی حزب اصلاح ملی^۵ می‌باشد. جاپ ماریس^۶ رهبر حزب است و در انتخابات ۱۹۹۴ شرکت

1 - Eugen Terr Blanche

3 - F. Kendall

6 - Jaap Marais

2 - Federal Party Islamic Party

4 - Herstigte National Party

۵ - Herstigte به معنای Reform (اصلاح) می‌باشد.

نکرد. این حزب از احزاب راست افراطی به حساب می‌آید.

۶. جنبش دموکراتیک آفریقا (ADM)^۱

جنبش دموکراتیک آفریقا قبل از انتخابات ۱۹۹۴ توسط ژنرال آپا اگوزو^۲، رهبر سابق هوم‌لند سیسکای، تشکیل شد.

این حزب در انتخابات موفق نبود و تنها توانست کمتر از ۱۰ هزار رأی (۰/۱ درصد آرا) کسب کند. جنبش دموکراتیک آفریقا در انتخابات ۱۹۹۹ نیز موفق نبود.

۷. حزب کنگره میانه‌روهای آفریقا (AMCP)^۳

این حزب چند روز قبل از انتخابات ۱۹۹۴ تأسیس شد. رهبری حزب بر عهده فیری^۴ است و نتوانست در انتخابات ۹۴ موفقیتی کسب کند. این حزب تنها ۲۷۶۷۰ رأی به دست آورد و در نتیجه، نماینده‌ای به پارلمان نفرستاد. در انتخابات ۱۹۹۹ نیز این حزب موفقیتی نداشت و نقش زیادی در آفریقای جنوبی ندارد.

۸. حزب کشاورزان (BSP)^۵

حزب کشاورزان یک حزب راست افراطی است که خواستار تشکیل هوم‌لند مستقل سفید می‌باشد. رهبر حزب فن‌تاند^۶ در انتخابات ۱۹۹۴ و ۱۹۹۹ شرکت نکرد.

۹. حزب شایسته (MP)^۷

این حزب همانند تعدادی از احزاب دیگر قبل از انتخابات ۱۹۹۴ در ژوهانسبورگ تأسیس شد. حزب شایسته به شکل یک حزب محلی در انتخابات ثبت نام کرد و تنها

1 - African Democratic Movement

2 - Oupa Gqozo

3 - African Moderates Congress Party

4 - M. Phiri

5 - Boerestaat Party

6 - R. Vantonder

7 - Merit Party

توانست حدود ۲ هزار رأی را در انتخابات محلی ایالت خاتنگ کسب کند. بنابراین، هیچ نماینده‌ای در مجلس این ایالت ندارد. اسکولن^۱ رهبر این حزب است.

۱۰. حزب حقوق (RP)^۲

حزب حقوق قبل از انتخابات ۱۹۹۴ در ژوهانسبورگ تأسیس شد و در انتخابات محلی شرکت کرد. تنها ۹۲۱ نفر در استان خاتنگ به این حزب رأی دادند و نماینده‌ای در مجلس ندارد. سینک لیر^۳ رهبری این حزب را بر عهده دارد.

۱۱. حزب همبستگی (SP)^۴

حزب همبستگی بیشتر از جامعه هندی‌های مقیم آفریقای جنوبی تشکیل شده است. حزب همبستگی در سیستم سه مجلسی (سفید، رنگین پوست، آسیایی) نظام قبلی در پارلمان نماینده داشت، ولی در انتخابات ۹۴ و ۹۹ شرکت نکرد. رهبر این حزب دکتر ردی^۵ است.

۱۲. حزب زنان آفریقای جنوبی (SAWP)^۶ طالبات فزینگی

حزب زنان آفریقای جنوبی قبل از انتخابات ۱۹۹۴ تشکیل شد و در آن انتخابات ۲۶۴۱ رأی در ایالت کیپ غربی کسب کرد. این حزب هیچ نماینده‌ای در مجلس ندارد.

۱۳. حزب لیست کارگران (WLP)^۷

این حزب نیز قبل از انتخابات ۱۹۹۴ تشکیل شده است و تفکر سوسیالیستی دارد.

1 - S. Schkolne

3 - G. Sinclair

5 - Dr. J. N Reddy

7 - Workers List Party

2 - Rights Party

4 - Solidarity Party

6- South African Womens Party

حزب لیست در انتخابات گذشته ۴۱۶۹ رأی به دست آورد که نمایندگی کمتر از ۰/۱ درصد آرای رأی دهندگان است. رهبری حزب با اندلو^۱ است که در انتخابات ۱۹۹۹ نیز موفقیتی نداشت.

۱۴. جبهه آفریکانر (AVF)^۲

جبهه آفریکانر در واقع چتری از احزاب و گروه‌های سفیدپوست تندرو است که برای تشکیل هوم لند مخصوص سفیدها تلاش می‌کند. جبهه آفریکانر در انتخابات ۹۴ و ۹۹ شرکت نکرد. دکتر هارتزبرگ، رهبر حزب محافظه کار، رهبر این جبهه است.

۱۵. حزب دموکراتیک مسیحی (CDP)^۳

این حزب با بیان اینکه کشور در یک بحران قرار دارد و جرائم، فساد، کلاهبرداری و سوء مدیریت در زمان رژیم کنگره ملی آفریقا، حزب کمونیست و کوساتو به حد اعلی رسیده است، پا به عرصه وجود نهاد. رهبران حزب اهدافی برای حزب اعلام کرده‌اند که اهم آنها عبارت‌اند از:

(۱) یک دولت جانشین برای انتخاب کنندگان و حزب مخالف مسئول؛

(۲) ایجاد حکومت مدنی بر اساس اصول مسیحیت؛

(۳) ایجاد مردمسالاری مسیحی؛

(۴) تأسیس حکومت مطلوب برای حل مشکلات مهم شهروندان.

حزب دموکراتیک خود را مدافع مسیحیان و ارزش‌های خانواده مسیحی، ایجاد

شغل، آموزش، مسکن و خدمات درمانی می‌داند و با سقط جنین، همجنس بازی، قمار

1 - Ndlou

2 - Afrikaner Volks Front

3 - Christian Democratic Party(CDP)

و تصاویر مستهجن مخالف است. رهبر حزب دوپلوی^۱ است.

۱۶. حزب سبز آفریقای جنوبی (GPSA)^۲

این حزب به رهبری خانم سوله^۳ دربارهٔ بهداشت سیاره، اطلاعات زیست محیطی، مسئولیت اجتماعی، برابری زن و مرد از همه نژادها، عدم خشونت، رفاه اجتماعی مردم و نژاد آینده فعال است.

جمع‌بندی

آفریقای جنوبی که از سابقهٔ طولانی فعالیت‌های احزاب و گروه‌های سیاسی برخوردار است و قدمت احزاب در آن به بیش از یک قرن می‌رسد، جزء اولین کشورهایی بود که در قارهٔ آفریقا به استقلال رسید، اما آخرین کشور این قاره بود که آزاد شد و سیستم دموکراسی در آن استقرار یافت.

از ۱۹۴۸ که حزب ملی به قدرت رسید تا ۱۹۹۴ که اولین انتخابات دموکراتیک در آفریقای جنوبی برگزار شد، سیستم مبتنی بر آپارتاید و جدایی نژادها بر این کشور حاکم بود. نظام آپارتاید و تأکید بر شناسایی و جدایی نژادها زشت‌ترین و فاجعه‌آمیزترین شکل از اشکال استعمار یک ملت توسط گروهی از افراد دیگر و کامل‌ترین شکل استعمار در همهٔ دوران‌هاست.

آپارتاید که ریشه در ناسیونالیسم آفریکانرها دارد، توسط حزب ملی از حالت نظری به یک سیستم حکومتی کشوری تبدیل شد. از آن زمان قوانین ضد بشری یکی پس از دیگری تصویب شد و غیرسفیدها و به‌ویژه سیاهان را از حقوق اولیه و مزایای زندگی

1 - Rev R. Duplooy

2 - Green Party of South Africa

3 - Ms Ja Sole

محروم کرد.

در مقابل، مبارزه سیاه‌پوستان با سفیدپوستان که از زمان حضور سفیدها در این کشور توأم با برده‌گیری سیاهان و گرفتن زمین‌ها و منابع آنها بود، شدت و قوت بیشتری یافت. احزاب و گروه‌های سیاسی و حتی نظامی برای سرنگونی این سیستم ضدبشری و حاکمیت دموکراسی پا به عرصه وجود گذاشتند و فعالیت‌های گسترده‌ای را در داخل و خارج از کشور شروع کردند.

در اواخر دهه ۸۰ شرایط بین‌المللی، منطقه‌ای و داخلی به گونه‌ای پیش رفت که گروه اصلاح‌طلبان حزب ملی به رهبری دی‌کلرک بر حزب و دولت حاکم شدند. دی‌کلرک طی نطقی در فوریه ۱۹۹۰ قانونی شدن احزاب، آزادی زندانیان سیاسی و عفو تبعیدیان برای بازگشت به کشور را اعلام نمود. متعاقب آن، مذاکرات میان احزاب و دولت برای تنظیم و تدوین یک مجموعه انتقال جهت تغییر وضعیت سیاسی این کشور به یک نظام دموکراتیک با تشکیلات سیاسی مورد قبول عامه مردم بر اساس عدم تبعیض نژادی و آپارتاید شروع شد. پس از چند مذاکره پراکنده، اولین مذاکرات دسته‌جمعی تحت عنوان کنوانسیون برای آفریقای جنوبی دموکراتیک (کودسا) در ۲۰ دسامبر ۱۹۹۱ آغاز گشت. سفیدپوستان نیز با رأی آری به رفراندوم ۱۸ مارس ۱۹۹۲ راه مذاکره دولت با گروه‌های سیاسی مخالف را باز کردند؛ این در حالی بود که احزاب سفید افراطی از مردم خواسته بودند تا به تقاضای دولت و حزب ملی پاسخ منفی بدهند.

این مذاکرات که ۲۷ حزب و گروه سیاسی در جمع مذاکره‌کنندگان با دولت بودند، با تصویب قانون اساسی موقت که در برگیرنده حقوق همه نژادها و استقرار نظام دموکراسی چند حزبی بود و تعیین تاریخ ۲۷ آوریل ۹۴ به‌عنوان روز برگزاری اولین انتخابات دموکراتیک و غیرنژادی در آفریقای جنوبی، به نتیجه رسید.

مبارزه طولانی احزاب و گروه‌ها علیه دولت حاکم و سپس چهار سال مذاکره باعث

شد که فرهنگ گفتگو و مذاکره و رعایت قواعد بازی در میان احزاب آفریقای جنوبی و مردم این کشور رواج یابد و رشد خوبی داشته باشد.

سیستم چند حزبی آفریقای جنوبی و شرایط موجود باعث شد تا زمینه فعالیت احزاب به خوبی فراهم آید. در حال حاضر با توجه به در دست داشتن قدرت توسط کنگره ملی آفریقا با اکثریت قاطع، این نگرانی را در بقیه احزاب به وجود آورده که ممکن است آفریقای جنوبی مانند بسیاری از کشورها که دوران استعمار و استقلال را پشت سر گذارده‌اند، به سوی حاکمیت تک حزبی حرکت کند. به همین دلیل، دیگر احزاب در تلاش‌اند تا با ایفای نقش مخالف، سد راه این روند احتمالی شوند.

در مجموع، آفریقای جنوبی به عنوان یک کشور واقع در قاره آفریقا و با توجه به تنوع جمعیتی از رنگین‌پوستان، آسیایی‌ها، قبایل متعدد سیاه‌پوست و مهاجران قدیمی سفیدپوست، در حال حاضر موفقیت عمده‌ای در ترویج بردباری، تحمل آرا و عقاید دیگران کسب کرده و توانسته است یک سیستم دموکراسی چند حزبی را در کشور حاکم گرداند و به همان نسبت نیز از سطح خشونت‌ها بکاهد.

منابع و مأخذ

الف) فارسی

۱. الهی، حسین، نژادپرستی و آپارتاید در آفریقای جنوبی و نامیبیا، مشهد: آستان قدس رضوی، اول، ۱۳۶۸.
۲. الهی، حسین، تاریخ آفریقا، تهران: چاپخش، اول، ۱۳۶۸.
۳. براکینسکی، م، بیداری آفریقا، ترجمه ح، علوی‌نیا و ا.رضوانی، تهران: انتشارات حقیقت، اول، ۱۳۵۲.
۴. بشیر، حسن، «مبارزه با آپارتاید از آغاز تا امروز»، اطلاعات سیاسی - اقتصادی، تیر و مرداد ۱۳۷۲.
۵. پاک آئین. محسن، سیاست و حکومت در آفریقا، تهران: نشر نقطه، اول، ۱۳۷۷.
۶. چمنکار، احمد، آفریقای جنوبی، تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی، اول، ۱۳۷۳.
۷. کورنون، تاریخ معاصر آفریقا از جنگ جهانی دوم تا امروز، ترجمه دکتر ابراهیم صدقیانی، تهران: امیرکبیر، اول، ۱۳۶۵.

ب) انگلیسی

1. Government Communication and Information System (GCIS), *South African Yearbook 2001 -2002*, Durban , Universal Printers, 2002.
2. Harber, Anton & Ludman, Barbara, *A - Z of South African Politics, 1995*, London: Penguin, 1 st, 1995.
3. Hadland, Adrin, *Directory of Politics and Business in South Africa*, Johannesburg: Struik Business Library, 1 st, 1995.

4. Friedman Steven, *The Long Journey: South Africa's Quest for Negotiated Settlement*, Johannesburg: Ravan Press, 1st, 1993.
5. Meredith, Martin, *South Africa's New Era: The 1994 Election*, London: Mandarin, 1st, 1994.
6. Reynolds, Andrew, *Election 94 South Africa*, Johannesburg: David Philip, 1 st, 1994
7. Brits, Jacob, *The Penguin Concise Dictionary of Historical and Political Terms*, London: Penguin, 1 st, 1995.
8. Hallett, Robin, *Africa Since 1875, A Modern History*, Nairobi: East African Education Publishers, 6th, 1993.
9. www.anc.org.za
10. www.paca.org.za
11. www.Naweb.co.za
12. www.ifp.org.za
13. www.cdp.org.za
14. www.greenparty.org.za

پروشکاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی